ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vale dobre volje. Vsak, ki mu priporočate "Glas Naroda" ali ga pridobite za naročnika, Vam bo hvaležen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu in zanimivemu čtivu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO, da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242 | Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. | ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 77. — Štev. 77. | NEW YORK, TUESDAY, APRIL 4, 1939—TOREK, 4. APRILA, 1939 | Volume XLVII. — Letnik XLVII.

FRANCOZI PRAVIJO, DA SE NE BOJE A. HITLERJA

ALBERT LEBRUN HOČE BITI ŠE SEDEM LET PREDSEDNIK; PRAVIJO, DA BO NEDVOMNO ZOPET IZVOLJEN

Vsi, ki so nameravali kandidirati za predsedništvo, so se umaknili, da dajo Lebrunu priliko za ponovno izvolitev. — Samo en predsednik je bil ponovno izvoljen. — Lebrun in Daladier zagotavljata, da bosta zadržala Hitlerja. — Oba sta pozvala francoski narod k edinosti.

PARIZ, Francija, 3. aprila. — Po preteku osemintridesetih ur se bo sestala versaillska konvencija, čije naloga bo izvoliti novega predsednika francoske republike. Francoski predsednik je izvoljen za sedem let.

Samo enkrat v zgodovini je bil predsednik ponovno izvoljen, in sicer Jules Grevy leta 1886.

Vse kaže, da se bo zdaj ta zgodovinski dogodek ponovil, kajti Albert Lebrun bo ponovno izvoljen za predsednika Francije. Vsi njegovi pristaši so zanj, in tudi on je pripravljen vršiti še nadaljnih sedem let odgovorno službo.

Jutri se bodo sestali zastopniki vseh političnih skupin, in razen skrajnih levičarjev, bodo oddali vsi svoje glasove za Lebruna.

Slikovita cerimonija se bo vršila v Elizejski palači. Govori, ki jih bodo imeli ob tej priliki, bodo broadcastani po vsem svetu.

PARIZ, Francija, 3. aprila. — Hitlerjevo zasmehovanje "krepostne Anglije" je našlo odmev v Montelimaru v dolini reke Rhone, kjer sta govorila predsednik Albert Lebrun in ministrski predsednik Edourad Daladier ob priliki odkritja spomenika francoskemu predsedniku Emile Loubetu.

Vsa slavnost pa je bila bolj proslava prijateljske zveze med Francijo in Anglijo. Loubet je ves čas svojega predsedništva deloval za zvezo z Anglijo in ob koncu svojega predsedništva je šel tudi v London, kjer je sklenil z Anglijo vojaško zvezo, ki je dosegla svoj višek v svetovni vojni, ko ste se obe državi skupno bojevali proti Nemčiji.

Ob tej priliki pa je tudi predsednik Lebrun prejel osebne ovacije, s katerimi je hotel narod pokazati, da ga želi še dalje imeti za predsednika in bo najbrže naprošen, da v sredo sprejme kandidaturo za predsedniško mesto še za nadaljnih 7 let, da drži francoski narod v edinstvu vpričo nevarnosti, ki preti Franciji onstran Rene.

Tako Lebrun kot Daladier sta govorila odločno proti tej preteči nevarnosti.

"Imeti moremo mir," je rekel Daladier, "ako ga zaslužimo. Ako se Francozi združijo, potem ne bo vojne. Vsakdo, ki je tukaj navzoč, ali pa ne, in ki še ni obupal nad Francijo, ve, da je Francija pripravljena pokazati svoje junaštvo in odločnost, ki je potrebna, da je povzročitelj neredov prisiljen umakniti se.

"Zavedajoč se grozečih oblakov in uničujočih sil, ki so podivjale po vsej Evropi, še vedno upam na boljšo bodočnost našega naroda."

Pariški listi pa ne verujejo v Hitlerjevo miroljubnost. "Temps" pravi:

"Hitler zatrjuje, da niti ne misli napasti drugih narodov in da hoče za to podati dokaz s tem, da bo imenoval prihodnji nacijski kongres "mirovni kongres." Pametno pa je, da to željo po miru nemška država pokaže v dejanju, predno je mogoče Hitlerju čestitati.

"Po vsem tem, kar se je dogodilo v Evropi in z ozirom na grozeče besede, ki jih pogosto slišimo iz Berlina in Rima, se narodi, ki hočejo biti svobodni, pripravljajo na mogoča razočaranja."

Četrt milijona majnerjev zaštrajkalo

ITALIJA JE POSVARILA POLJSKO

Stavi ji za zgled Čehoslovaško, Abesinijo in Špansko. — Angleško varstvo je za vsako državo pomenilo nesrečo.

RIM, Italija, 3. aprila. — Italijansko časopisje obširno piše o Hitlerjevem govoru in še posebno o njegovem zagotovilu, da bo ostal zvest osi Rim-Berlin. Povdarja tudi, da demokracije Nemčije ne bodo prekosile v oboroževanju.

Italijansko časopisje pa resno svari Poljsko, da se naj nikar ne pustil zapeljati v kako zvezo z Anglijo, ki je prinesla nesrečo še vsaki državi, ki se je do nje obrnila za pomoč. Da podkrepi to trditev, časopisi navajajo, da je pred nedavnim časom Anglija nudila svojo pomoč Abesiniji, Čehoslovaški in španski republikanski vladi in v vsakem slučaju je bila posledica — poraz.

Po italijanskem mnenju je bil Hitlerjev govor svarilo Angliji, da Nemčija pod nobenim pogojem ne bo dovolila kake obkroževalne politike in obenem odgovor na Chamberlainov govor, v katerem je Poljski obljubil pomoč Anglije.

BERLIN, Nemčija, 3. aprila. — Nemški politični voditelji so zagrozili, da bo Nemčija preklicala svojo prijateljsko pogodbo s Poljsko, ako se bo Poljska pridružila Angliji in Franciji v bloku "Vstavite Hitlerja." Pogodba je še veljavna pet let.

Hitler je v svojem govoru v soboto najbrže mislil Poljsko, ko je rekel, da si bo ona majhna država, ki bo šla v ogenj po kostanj za Anglijo, opekla svoje prste.

V svoji pogodbi s Poljsko leta 1934 je Nemčija obljubila, da ne bo zahtevala Gdanska in poljskega koridorja, toda vsak Nemec priznava, da hoče ta pogodba samo odložiti vrnitev Gdanska in koridorja k Nemčiji.

CIO HOČE ORGANIZIRATI FORDOVE DELAVCE

CLEVELAND, O., 3. aprila. — United Automobile Workers Union, ki pripada Lewisovemu kongresu za industrijalno organizacijo, je na svoji konvenciji odobrila program, da je treba organizirati 100,000 uslužbencev Ford Motor Company v Združenih državah in Kanadi.

Ako Vas zanima lepo čtivo, naročite si Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939.

CVETKOVIČ JE DOSPEL V ZAGREB

Ministrski predsednik je takoj po svojem prihodu obiskal dr. Mačka. Cvetkovič ima popolno oblast za pogajanja.

ZAGREB, Jugoslavija, 3. aprila. — Ministrski predsednik Dragiša Cvetkovič je v nedeljo popoldne dospel v Zagreb in bo imel važne razgovore s hrvatskim voditeljem dr. Vladmirjem Mačkom.

Kmalu po svojem prihodu je ministrski predsednik iz uljudnosti obiskal dr. Mačka, ki je malo pozneje vrnil Cvetkoviču obisk v Mestni hiši, kjer je ministrski predsednik županov gost. Oba sestanka pa sta bila zelo kratka.

Cvetkovič je prišel v Zagreb s popolno oblastjo kraljevega namestnika kneza Pavleta, da se pogaja za končni sporazum med Hrvati in more po svoji previdnosti dr. Mačku dovoliti koncesije.

Dr. Maček se s Cvetkovičem ne bo pogajal samo v imenu Hrvatov, temveč tudi v imenu srbske opozicije, ker je bil v soboto sklenjen popolni sporazum med hrvatsko in srbsko opozicijo.

Z ozirom na sedanji napeti položaj v Evropi bo dr. Maček v svojih zahtevah najbrže marsikaj popustil. V prvi vrsti bo dr. Maček zahteval bolj demokratsko vlado, zlasti pa še svobodo tiska in govora.

VOJNA NA KITAJSKEM

ŠANGHAJ, Kitajska, 3. aprila. — Japonci poročao o uspehih na treh frontah daleč v notranjosti Kitajske in zatrjujejo, da je bilo ubitih najmanj 8000 Kitajcev.

Najljutejši boji so bili pri Vuningu v provinci Kanjgsi, kjer je bilo ubitih 7500 Kitajcev. V provinci Šansi je bilo vstavljenih 6000 Kitajcev. V provinci Hunan so Japonci zavzeli utrjeno mesto Koan. V teh bojih so največ padli kitajski vojaki v starosti od 16 do 20 let.

MNEENJE SLOVAŠKEGA PROPAGANDNEGA ŠEFA.

Šef slovaške propagande Mach, je imel govor po radiu in v njem orisal pomen izmenjave brzojavk med predsednikom slovaške vlade dr. Tiso in Hitlerjem. Mach je poudarjal, da je vodja rajha govoril o Slovaški kot svobodni državi, in dodal, da vsakdo razume pomen teh besed. Hitler je govoril o slovaški državi, a slovaška država je zgrajena na trdno skalo

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

SITUACIJA V MADRIDU SE IZBOLJŠUJE

Fašisti so pripeljali v mesto jajca in mleko. — Kavarne so odprte. — Nakopičen denar prihaja na dan.

MADRID, Španska, 3. apr. — Lačni Madridčani so včeraj dobili jajca in mleko in bilo jim je obljubljeno, da bodo dobili tudi slanino.

Cela karavana tovornih avtomobilov je sinoči pripeljala 200,000 tucatov jajc in 20,000 galon mleka, vsled česar je položaj glede živeža v mestu znatno izboljšan.

Auxilio Social, fašistična pomožna organizacija, ki upravlja razdelitev živeža, je pričela razdeljevati svinjino, bravino in govedino med lačne prebivalce. Družine so pri tem imele prednost.

Kavarne in restavracije so bilo naglo odprte toda z omejenimi jedilnimi listi. Za drag denar je celo mogoče dobiti cigarete in šeri vino.

Trgovine so še večinoma zaprte, katere pa so bile odprte, imajo mnogo prometa.

Denarni položaj je bil zelo olajšan, ko se je nakopičeni denar pričel naglo kazati. Vlada pa je odredila, da mora biti ves zlati in srebrni denar v 24 urah izročen vladi, ravno tako tudi ves tuji denar.

Vlada je tudi odredila, da je najnižja plača 10 pesetov na dan.

Ko je sedaj prišel zopet mir na Špansko, so se ga generala Franca pričeli kapičiti problemi, katere mora rešiti, da pomaga deželi na noge. Najnujnejši problemi so:

1. Zalaganje z živežem več stotisoč Špancev.
2. Obnovitev opustošenih krajev, katerih škoda znaša najmanj biljon dolarjev.
3. Obnovitev industrije do prejšnje višine.
4. Pridobitev izgubljenih tujih trgov.
5. Razpust nad 1,000,000 vojakov in vrnitev 700,000 republikanskih vojakov.

Položaj glede prehranitve prebivalstva ima gen. Franco dobro v svojih rokah, kajti za dva tedna živeža ne bo primanjkovalo.

Za popravo škode, ki jo je povzročila vojna, bodo porabljeni republikanski ujetniki.

Glede obnovitev tuje trgovine vlada nima nikakih skrbi, ker je prepričana, da bo lahko našla trge za špansko vino, olje, sadje, živo srebro, umetna gnojila in železno rudo.

Načelnik odbora za pridobitev izgubljenih dragocenih umetnin Pedro Muguruza je po svojem pregledovanju dognal, da je od 30,000 umetnin ostalo samo še 23,000 umetniških slik. Izmed 7000 slik, ki so pogrešane in ki sta jih med drugimi slikarji naslikala Goya in El Greco, so bile večinoma prodane.

Nikakega sledu pa ni o zlati in srebrni posodi, ki je bila v nekdanji kraljevi palači.

POGAJANJA GLEDE NOVIH POGODB SE BODO TE DNI NADALJEVALA

PITTSBURGH, Pa., 3. aprila. — Pogajanja med zastopniki premogarjev in zastopniki premogovnih baronov so dospela na mrtvo točko. Delegati obeh strank so zbrani v New Yorku, in včeraj je bilo objavljeno, da se bodo pogajanja v kratkem nadaljevala.

Majnerji pa nikakor niso zadovoljni s konferencami, ki se vrše v New Yorku. Včeraj je v zapadnem delu Pennsylvanije zastavkalo 125,000 kopačev mehkega premoga, 110,000 jih je odložilo orodje v West Virginiji, nad 20,000 pa v Alabami.

Le sempatam še obratuje kakšen premogovnik. Premog, ki ga nakopljejo, je namenjen večjidel za bolnišnice in elektrarne.

To je nekakšna protestna stavka, čije svrha je izvršiti pritisk na delegate, da bi čimprej dospeli do kakršnega koli zaključka.

JAPONSKA IN SOVJ. UNIJA STÁ SE POBOTALI

Pogodba med Rusijo in Japonsko je bila sklenjena za eno leto. — Pogodba vsebuje ruske pogoje.

MOSKVA, Rusija, 3. aprila. — Ribiški spor med Rusi in Japonsko je bil poravnan, ko je bila sinoči po večmesečnih pogajanjih sklenjena tozadevna pogodba.

Japonska je sprejela ruske pogoje. Prodaja ribiških pravic na javni dražbi pa je bila preložena en dan.

Japoncem bo na dražbi prepuščeno 250 okrajev, da jih na dražbi kupijo. S tem si bodo rešili svoj obraz in zakrili dejstvo, da so sprejeli ruske pogoje.

Rusija se je vedno držala svojega stališča, zaradi česar je tudi prišlo do sedanjega spora med obema državama, da ima pravico odtegniti nekatere ribiške okraje od dražbe, in sicer iz strategičnih razlogov.

Sedanja pogodba velja za eno leto, toda bo mogoče podaljšana za pet let.

MOSKVA, Rusija, 3. aprila. — Bojazen pred resnimi dogodki na Daljnem Iztoku vsled rusko - japonskega ribiškega spora je bila odstranjena, ko sta ruski vnanji komisar Maksim Litvinov in japonski poslanik Čigenori Togo podpisala pogodbo, ki določa ribiške pravice v sibirskih vodah.

Sovjetski viri pravijo, da je Japonska pristala, da Rusija umakne 6 ribiških okrajev od javne dražbe v Vladivostoku. Med temi sta tudi dva okraja, v katerih je Japonska že zgradila velika vališča rib. Japonska je tudi sprejela 10 odstotno povišanje najemnine.

Pogajanja bi se bila že večkrat skoro razbila, toda so se vedno ponovila. Slednjič pa sta se Litvinov in Togo razgovarjala pet ur in sta prišla do ugodnega zaključka.

ROMUNSKA SE ZANAŠA NA ANGLIJO

Anglija ji bo zagotovila svojo pomoč. — Romunska je bila doslej hladna proti gibanju "Vstavite Hitlerja!"

BUKAREŠTA, Romunska, 3. aprila. — Romunska je zadovoljna, da je Anglija pripravljena obljubiti isto pomoč za slučaj vojne, ko jo je obljubila Poljski. S tem bo Romunska pridobljena za angleško-francoski načrt obkoliti Nemčijo z oboroženo silo.

Ako bo Romunska pridobljena za ta načrt, tedaj ste Anglija in Francija pridobili kralja Karola, da je opustil svojo politiko "sedeti na ograji", kajti vse doslej je bila Romunska hladna do gibanja "Vstavite Hitlerja."

Skupno z naznanilom, da je Anglija pripravljena Romunski pomagati s svojo oboroženo silo, prihaja tudi vest, da bo vnanji minister Grigori Gafencu v kratkem obiskal več zapadnih prestolic, ko bo šel v Pariz in London.

Predno pa bo Gafencu odpotoval na obisk v zapadne države, bo še obiskal Ankaro, da pridobi Turčijo za Romunsko.

Gafencu želi od Turčije dobiti dovoljenje, da bi smele bojne ladje zaveznic Romunske pluti skozi utrjene Dardanele v Črno morje. Sedaj ni dovoljeno nobeni državi, ki ne meji na Črno morje, da bi skozi Dardanele plulo več ladij kot 15,000 ton.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	Za New York za celo leto .. $7.00
Za pol leta $3.00	Za pol leta $3.50
Za četrt leta $1.50	Za inozemstvo za celo leto .. $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3—1242

KDO VLADA ŠPANIJI?

V kratkih presledkih so padla važna španska mesta, predvsem pa Madrid in Valencija. Vse ozemlje, ki so ga branili republikanci, je sedaj v Francovih rokah.

Malo pred popolno kapitulacijo se je bil pojavil razkol v republikanskih vrstah. Član španskega centralnega odbora komunstične stranke, general Miaja, ni imel proti sebi le Franca, pač pa tudi precejšnjo število svojih bivših pristašev.

Precej časa bo še trajalo, predno bo mogoče natančno premotriti ves potek španske državljanske vojne, že sedaj se pa lahko reče, da na Španskem ni zmagal Franco, pač pa Mussolini in v gotovi meri tudi Hitler.

In premagana ni samo Španija, ampak sta tudi Francija in Anglija doživeli poraz.

Anglija in Francija, ki sta s svojo "nevmeševalno" politiko zakrivili poraz španskega naroda, bosta kmalu sprevideli, da na Španskem ne vlada Franco, pač pa Mussolini s Hitlerjevo pomočjo.

Člani Hitlerjeve tajne policije že vohajo po španskem ozemlju in kot poročajo tujezemski časnikarji, je bilo poslanih več stotisoč "osumljencev" v koncentracijska taborišča.

Dve in pol leta trajajoča državljanska vojna je končana, in začenja se novo poglavje španske žaloigre.

Na programu je fašistično zavojevanje v notranjosti, s čimer je rečeno, da bo izveden strahovit načrt politične osvete.

Ta borba ne bo zahtevala dosti manj žrtev kot jih je zahtevala državljanska vojna in to zopet ne bo borba za Španijo, pač pa borba proti evropski nadvladi fašizma. Ta borba bo zopet izvojevana na španskih tleh.

KAJ JE Z MOSKVO?

Združene države Severne Amerike, Velika Britanija in Francija (vse tri so kapitalistične) so poklicale svoje poslanike iz Berlina.

Poslanik Sovjetske unije je še vedno v Berlinu in nemški poslanik je še vedno v Moskvi.

Čemu ne sledi Sovjetska unija vzgledu demokratičnih držav?

Če se že ustvarja fronta proti Hitlerju, čemu ne gre Stalin že vsaj tako daleč kot so šli Roosevelt, Chamberlain in Daladier?

Najboljši prijatelj v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: $8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

KONVENCIJA ŽUPANOV.

Newyorški župan La Guardia govori v San Franciscu na konvenciji ameriških županov. Konvencija je soglasno odobrila predlog, da mora zvezna vlada dovoliti večje vsote v reliefne svrhe.

Iz Slovenije

NOČNI NAPAD NA DOMAČIJO V SAMOTI.

Po ljudski sodbi je posestnik Janez Gorišek z Ježepvrha pod Primskovim na glasu petičnega moža. Pravijo, da ima kakih 100 jurjev kar v domači shrambi. Možu je 55 let, njegovi ženi Ani pa že 70 let. Janez se je svoječasno priženil na bogat grunt, kjer ničesar ne pogrešajo. Domačija je precej na samem.

16. marca sta bila Goriška že v trdnem snu. Zdramilo pa ju je čudno praskanje v zgornjem delu hiše. Gospodar je vstal, prižgal luč, vzel sekiro in šel pogledat. Vsa vrata je našel zaklenjena, nobeno okno ni bilo utrto. Vendar zakonca nista mogla več zaspati. Čez kake dobre pol ure sta spet čula praskanje in stopicanje v gornjem koncu. Spet je mož vstal. Vrata na frčado so bila dvignjena s podbojev. okno je bilo razbito. Tri postave so se potuhnile k zidu. V gluho noč je začel gospodar vpiti na pomoč. Zavihtel je kladivo in ga zagnal proti ponočnjakom. Eden izmed njih je zastokal. Že je prihitela tudi gospodinja Ana, ki je pomolila svojemu možu sekiro. Tudi to je mož zagnal skozi okno. Nato mu je žena donašala železje in razno orodje, kar je pač dosegla, da je lahko mož obmetaval napadalce. Oba sta pri tem vpila na moč. Napadalci so se zatorej čez čas opogumili, naskočili hišo in ustrelili iz samokresa. Medtem ko je gospodinja ostala v hiši, je Janez v stranski sobi odprl okno in se s skokom pognal iz hiše. Začel je teči proti vasi. Gospodarja pa je na begu ugledal eden izmed zločincev in stekel za njim grozeč, da bo streljal, če se ne ustavi. Napadalec je Gariška v gozdiču dohitel in zamahnil po njem z grabljiščem, da se je Gorišek sredi gozdiča zgrudil nezavesten. Ves ta čas je tudi 79-letna gospodinja prestala najhujše trenutke svojega življenja. Le na pol oblečena, zavita v možev suknjič, je želela v kotičku na podstrešju; ni se upala premakniti. Ponočnjaki so preiskali vso hišo. S sekirami so odpirali skrinje in omare, vse so razmetali in pretaknili, nato so se izgubili v noč. Nočni zrak je Goriška prebudil iz nezavesti. Mož se je podal k sosedom povedat, kaj se je zgodilo. Ko so prišli v hišo, so spravili trepetajočo Ano v posteljo. Nato so skušali dognati, koliko so ponočnjaki napravili škode. Zločinci so iz skrinje odnesli za kak tisočak bankovcev in drobiža, iz omare pa srebrno uro z verižico, vredno 300 din. Gotovo so pričakovali večjega plena. Gorišček trdi, da je enega izmed napadalcev spoznal in sicer tistega, ki ga je preganjal čez njive v gozdič.

ODKRITI PONAREJEVALCI DENARJA.

V neki dolenjski vasi se je neki mešani družbi zahotelo po udobnem življenju. Ker ni šlo drugače se je spravila na ponarejanje denarja, in sicer stodinarskih bankovcev in menda tudi kovanega drobiža. Ljudje so že dalj časa opazovali, da ta družba prav dobro živi — brez dela. Sedaj je pa prišlo na dan od česa je ta družba živela. Te dni se je odpravila gospa K., ki je bila tudi članica te družbe, v Novo mesto in tam skušala v neki trgovini zmenjati ponarejen stotak. Pa ji to pot sreča ni bila mila. Trgovski uslužbenec takoj spoznal, da je bankovec ponarejen in je zadevo ovadil orožnikom, ki so gospo takoj aretirali in ji izprašali vest. Gospa se je nekaj časa izgovarjala, potem pa je le priznala, kje je bankovec dobila. Orožniki so takoj začeli preiskovati in so našli pri nekem slikarju več na pol izgotovljenih stodinarskih bankovcev, pa tudi še več drugega ob remenilnega materiala. Omenjena gospa je že prej enkrat poskušala srečo v trgovini Lovša v Škocijanu s ponarejenim denarjem, pa ni šlo. Lovša je takoj spoznal, da je bankovec ponarejen. nakar je gospa dejala, da gre k orožnikom vprašati če je bankovec res ponarejen. Kmalu se je vrnila v trgovino to pot s pravim stotakom, in rekla trgovcu, da je bila pri orožnikih, ki so ji dejali, da je stotak pravi. Lovša ji je to rad pritrdil z besedami: "Ja, gospa, ta bankovec je res pravi, tisti, ki ste ga prej hoteli zmenjati, pa ni bil. V to ponarejevalsko zadevo je zapletenih več oseb. Orožniki s preiskavo nadaljujejo.

VELIK POŽAR PRI KOMENDI.

17. marca okrog 9. dopoldne je nenadno nastal požar na Križu pri Komendi. Sodijo, da je nekdo ogenj podtaknil, govori pa se tudi, da so se vnele saje v dimniku. Ogenj je nastal najprej pri Janezu Grintalu, po domače pri Hrovatu in je v kratkem času bilo poleg hiše v ognju še gospodarsko poslopje. Živino so rešili, toda poljedelsko orodje je zgorelo. Veter je zanesel ogenj še na sosednjo hišo Janeza Koželja, ki je bila tudi vsa naenkrat v plamenih. Obe domačiji sta bili kriti s slamo.

SLOVENSKA VINARNA

St. Helena, California
1444 Railroad Avenue

Zaloga starega belega in črnega vina iz doma pridelanega najboljših vrst grozdja.

Vino pošiljam družinam samo po Californiji po 4 galone, 10 galon, 26 galon in 50 galon.

STEPHEN JACKSE
P. O. Box 161, St. Helena, Cal.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za $ 2.45	....	Din. 100
$ 4.75	....	Din. 200
$ 7.00	....	Din. 300
$11.00	....	Din. 500
$21.50	....	Din. 1000
$42.50	....	Din. 2000

V Italijo:

Za $ 6.30	....	Lir 100
$ 12.—	....	Lir 200
$ 29.—	....	Lir 500
$ 57.—	....	Lir 1000
$112.50	....	Lir 2000
$167.—	....	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

ADVERTISE "GLAS NARODA"

Peter :: :: Zgaga

Listi ruskih emigrantov so pred kratkim prinesli vsebino vizitk nekaterih ruskih uglednih osebnosti pred 25. leti in danes. Ta primerjava je hudo zanimiva in dokazuje, kakšne posledice je imela ruska socijalna revolucija:

Leta 1914. Stalin, seminiščenik v Tiflisu.

Grof Aleksej Ignjatev, carski vojaški ataše ruskega carja v Parizu.

Vorošilov, poročnik v Lugansku.

Admiral Rusin, poveljnik carskega brodovja v Petrogradu.

A. Denjikin, poveljnik ruske armade v Taagaroju.

General Erdelli, poveljnik ruske zahodne armade.

25 let kasneje:

Stalin, generalni tajnik komunistične stranke v Moskvi. V praksi diktator vseh Rusov.

Aleksej Ignjatev, uradnik sovjetskega trgovinskega zastopstva v Parizu.

Kl. Vorošilov, vojaški komisar v sovjet. Rusiji, Moskva. (Poročila iz gotovih virov pravijo, da je bil Vorošilov odstranjen in likvidiran.)

A. Rusin, knjigevodja v Parizu.

A. Denjikin, učitelj v Parizu, Londonu in Pragi.

Ivan Erdel, šofer v Parizu.

Nekoč je prišel v šolo nadzornik, ki je bil znan zaradi svojih težkih vprašanj in zato so bili šolarji vsi nekam v skrbeh. Hud mož je pa stopil jako vedrega obraza v šolsko sobo in se je vsem nasmehnil.

Nato je vprašal: "Kdo mi bo povedal, koliko dlak ima mačka?"

Splošno, tesnobno molčanje.

Ko se ni nihče prijavil, da bi odgovoril na to čudovito vprašanje, je dejal nadzornik: — "Kdor mi bo pravilno rešil to uganko, mu ne bo treba odgovoriti na nobeno drugo vprašanje!"

Čez čas je dvignil šolar roko.

"No, ali ti veš?"

"Mačka," je junaško začel, "ima šeststo in devetdeset tisoč štiri in sedemdeset dlak." In se je mirno usedel.

Nadzornik ga je začudeno pogledal: "Odkod pa veš to tako natančno?"

Tedaj je šolar drzno pogledal nadzornika in se odrezal: "To je pa že drugo vprašanje, gospod nadzornik!"

Zmagal je. Nadzornik se je zasmejal in ga ni več vprašal.

Za časa vlade Louisa Filipa je prišel v Pariz neki prosilec, da poišče mogočnega ministra, ki so ga ljudje označevali za brezvestnega in podkupljivega.

Prosilec se je najprej prepričal, da je sam z ministrom ter mu nato rekel s skrivnostnim glasom:

— Gospod minister, tukaj sva sama. Če mi napravite uslugo, vam dam deset tisoč frankov. Prisežem vam, da ne bom o tem nikomur povedal.

Minister se je pohlepno zagledal v bankovce in odvrnil:

— Dajte mi petindvajset tisoč frankov, pa lahko poveste vsem ljudem.

Mož, ki ni bil s svojo ženo zadovoljen, se je pritoževal prijatelju:

— In če se postavim na glavo, ona se vendar ne bo poboljšala.

— Ah, kaj, — ga je zavrnil prijatelj, — raje se bolj trdno na noge postavi, pa boš videl, da bo kaj kmalu drugačna.

Nekaj posebnega!

Naročite še danes!

VSAKEMU, ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo . . .

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Na nasprotni strani panorame je ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopij, cerkve, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in letovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO, VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHODNO POTREBEN. —

OGROMNOST SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU BO SLEHERNEGA PRESENETILA

Izšel je

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

1939

POVESTI ZGODOVINA HUMOR
ZEMLJEPISJE GOSPODINJSTVO
NARAVOSLOVJE
RAZNOTEROSTI NAVODILA

50c s poštnino

Naročite pri:

Ne zamudite te prilike!

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

W. P. TOFLI:

Letalo z golobom

Prav nizko so skozi sivo jutro prifrčali drozgi in ščinkavci, na tisoče in deset tisoče jih je bilo. Pomladanski dih je zavel po ozračju, in seržant Kajaani je zamišljeno strmel za jatami ptičev.

Odpeljal se je s kolesom po nadem etoku, ki je bil kakor čuvaj na morski obali, pred finsko obmejno postajo. Seržantov nagubani obraz je žarel pod sukneno kučmo, burja je prodirala skozi suknjič in pelhovko.

"Ko bi mogel zdajle počivati v čuvajnici." si je mislil. "Za nekaj ur bi pozabil na samoto in bi poslušal po radiu prijazno godbo iz Lathija ali Stockholma."

Kajaani je že več let opravljal službo v severni obmorski provinci. Na nebeni tablici ni bilo napisano, da je bila ondi meja. Z otoka si mogel razpoznati ruske utrdbe na ansprotni obali. Odkar je finska vlada tu ustanovila obmejno stražo, je živela za mejo čudna živahnost, in Kajaani je zamišljeno zrl proti sivemu gričevju, ki se je v dalji dvignilo iznad ruske tajge.

In nato je skočil s sedeža, zakaj pred kočami mu je prišel naproti kmet Lemminkainen, orava praveata človeška grča svetlih, oprozujočih oči. "Saj sem vedel, da vas bo danes pot pripeljala tod mimo," je nagovoril Kajaanija. "Ali ste pred včerajšnjim javili na postaji, ali pa je nemara vsa stvar že v časopisih?"

Kajaani je nemo stresel roko kmetu. Ni bil človek besed. Razen tega pa so ga danes spet skelele rane, ki is jih je bil pridobil pred 20. leti kot finski belogardist. Vselej, kadar se je javljala pomlad z viharjem in dežjem, so se iznova oglašale stare brazgotine, in zato je čez čas brezbrižno odvrnil, da je tisto zadevo z letaloma za zdaj še zase obdržal. "Nemara ste imeli predvčerajšnjim dva navadna žerjava za sovjetska letala."

"Dva žerjava!" Lemminkainen je ogorčeno stresel z glavo. "Ne vem, Kajaani, kako je to, naša vlada si tamle zida stražnico. Rdeči so zvedavi ko podgane. Vse ob meji ti ovohajo. Zakaj ne bi vohali tudi tuje?"

Kajaani si je pogladil sive lase in je bil tiho.

"Ali pa še zmeraj mislite na svojo maščevanje?" je kmet koj nato dodal.

Kajaani se je kot v grozi zdrznil. "Kje neki," se je branil. "Le v plečih me spet ima!"

Toda njegove besede niso zvenele resnično. Odkar je bil zvedel za tiste dva zagonetna letala, so v njem spet oživele že tisočkrat premlete, stare misli. Že dvajset let je vlačil s seboj svojo jezo. Prav v tem srcu je bil prepričan, da bo nekega dne spet zagledal Sergeja Judoviča, izdajalca, ki ga je bil takrat kot vohun izročil rdečim.

Tudi zdaj, ko sta s kmetom šla vštric proti kočam, so Kajaanija prešinjale te misli. Nejevoljno je zatorej dvignil glavo, ko ga je kmet nenadoma potegnil za rokav, rekoč:

"Glejte, tam — nad reko"

Z vreščečimi glasovi kakor trombe so pripluli žerjavi s svojega zimskega potovanja nazaj. Čudno slovesno, liki daljnim zvokom nebeških orgel so prihajali kriki ptičev na zemljo. A kmet je pokazal v drugo smer, in ko se je Kajaani ozrl za iztegnjeno roko, je spoznal v ozračju nekaj sivega; bil je orel z dvema paroma perutnic v velikosti vrabca, in se je naglo bližal.

"Letalo," je razburjeno zašepetal Lemminkainen. "Letalo iste vrste kot predvčerajšnjim."

In komaj je to spregovoril, je priplulo dvokrilno letalo proti otoku, nižalo se je s pritajenim motorjem in plavalo nad kočami Janosdina. Liki senca je drselo letalo bliže, kakor bi iskalo zasilnega pristajališča, koj nato pa je tik obale obtičalo.

Že ko se je nižalo se je propeler nehal vrteti. Nekakšna poškodba na motorju je prisilila letalo, da je pristalo, in Kajaani je osupel pristopil in se zastrmel v zrak. Sovjetski letalec!

Dva moška sta se gibčno izmotovilila na tla, in Kajaanijev pogled se je zapičil v manjšega od obeh, ki je bil slabotnega, vitkega stasa in po strani zarezanih, mongolskih oči, in pekoča, skoraj boleča omotica ga je obšla: Sergej Judovič!

Resnično, ni se mogel motiti; ta mali človeček poševnih oči, v usnjatem pilotskem suknjiču, je bil Judovič, izdajalec, vojaški ubežnik. Kajaani je začutil, kako mu je vsa kri izginila iz lic.

Ne da bi vzel roko iz žepa, je Rus pristopil k njemu. Z nosljajočim glasom je zamrmral pozdravno besedo in dejal, da sta oba športna letalca iz Arhangelska in da ju je burja potisnila iz prave smeri. Naj seržant le natančno preišče letalo, če se mu zdi tako bolj prav!

Kajaani je slišal te besede ko skozi sito. Videl je majhno, križu podobno brazgotino med črnimi obrvmi. Takrat je bil Judovič rogaje se gledal, kako so ujetega Kajaanija pretepali, nečloveško pretepali, in spomin na ta dogodek je Kajaaniju stisnil grlo. Prijel je za karabinko. Roke so se mu tresle.

"Sergej Judovič," je siknil skozi zobe. "Sergej Judovič, izdajatelj!"

A ta ga je brezumno pogledal in mu izročil listine, rekoč z zasmehljivim poudarkom:

"Leon Tajov, po poklicu inženir. Mogoče bi se vzdržali svojih robatosti."

Kajaani je zmedeno listal po potnem listu, preiskoval je letalo. A ničesar sumljivega ni mogel izslediti, in ko je stražniška barka pristala, je moral Kajaani gledati, kako je stotnik pozdravil oba pilota, in ju vljudno pozval, naj se vsedeta v barko. Žal, ju mora v čuvalnici še vzeti na zapisnik. In sprevod se je nato oddaljil.

Kajaani je šel poslednji. V očeh mu je še zmeraj gorela sumnja. Slišal je, kako se je inženir pritožil zaradi žaljive pripombe. Stotnik je zamrmral nekaj v oproščenje in se karajoče zastrmel v Kajaanija. Hkrati pa je obema Rusoma ponudil svoje cigarete. Počasi se je začela barka pomikati in prvotna napetost je pojemjala in se spremenila v tiho, zabavno kramljanje, saj ni bilo nikjer najti ničesar sumljivega. Takrat pa se je zgodilo nekaj, da se je vse nenadoma preokrenilo.

Burja je prignala goloba po ozračju, da se je moral ves izčrpan usesti na antensko jarbolo barke. Hkrati pa je počil strel. In še preden so se spremljajoči vojaki zavedeli, da je Kajaani ustrelil enega od najljubših stotnikovih golobov, sta oba Rusa šinila kvišku.

Skušala sta trepetajočega goloba poriniti v morje. Toda Kajaani je planil k njima in čez nekaj hipov je ves bled in drhteč stal pred stotnikom. Pod golobovo golščo se je na ozkem jermenčku prikazal majcen zavitek filma.

"To sem slutil," je hripavo zamrmral Kajaani. "Še preden sta morala oba zasilno pristati, sta vrgla kamero od sebe in spustila goloba-pismonošo. Tu imate dokaz." Stotniku je izročil etiketo v velikosti pisemske znamke.

"Morava zasilno pristati," je bilo napisano z drobnogledno majceno pisavo. "Preletela sva postajo. Napravila posnetke. Podpis Sergej Judovič."

Sergej Judovič? Stotnik je ogorčeno pogledal kvišku, se osuplo zazrl v seržanta, čigar mojstrski strel je tako bliskovito odkril vohuna. Pogledal je za njim, a vojaki so obstopili oba vohuna. Toda stari seržant je zamišljeno stal pri ograji in gledal na otok Janosdin.

Oči so se mu lesketale. Dvajset let je čakal tega dneva. Po čudovitem naključju se je izpolnila njegova prisega po maščevanju. Kakor sanje je to doživetje obdajalo njegovo dušo. In šele ko ga je stotnik v drugo poklical, je Kajaani počasi stopil od ograje. Bil je ves tih in resen, kakršen je človek, ki je po dolgem, bridkem trpljenju slednjič le dosegel zmago.

POZIV!

MIRA ZABAVNIK, jaz sem zelo bolna in bi te rada videla. Prosim Te, piši mi ali me pa obiši. — TEREZIJA TERDINA (ZUCCONI), 1691 Third Avenue, New York City.

4:4—3x

Razne vesti.

BELI LEV V RODEZIJI.

Neki britski lovec je pri Kasami v Rodeziji ustrelil zelo redkega belega leva. V koži in grivi te živali ni bilo nobenega pigmenta in tudi njene oči so bile, kakor običajno pri albinih, rdeče. Številne brazgotine so kazale, da je imel lev zavoljo svoje bele barve pogoste boje z drugimi levi. Kožo redke živali pošljejo v neki muzej v Salisburyju.

VOHUNSTVO ANGLEŠKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Ena izmed tisočerih postavk novega angleškega državnega proračuna lahko zbudi zanimanje ljubiteljev pustolovskih romanov. Zbor vojnih ministrov in državnih tajnikov je predlagal parlamentu, naj med drugimi postavkami vojnega proračuna zviša tudi izdatke za tajno službo vojnega štaba za 50.000 funtov šterlingov. Parlament je ta predlog gladko sprejel. Angleški poslanci imajo razumevanje za potrebe generalnega štaba. Tajna služba, z uradnim imenom "Oddelek M-15" bo imela za svoje izdatke v novem proračunu 5 milijonov, ali šestkrat toliko, kakor pred svetovno vojno. Še pred petimi leti ni veljala tajna služba z vsemi podružnicami na svetu več kakor 180.000 funtov, predlanskim je rabila že četrt milijona ali pa 450.000 funtov.

To je najbrž najzagonetnejši urad v vsem angleškem imperiju. Niti odgovorni minister ne ve, kdo je šef oddelka M-15. Ministri prihajajo in odhajajo oni pripadajo raznim političnim strankam in zato ni zaželjeno, da bi politik, čeprav je državni minister, poznal moža, ki naj bdi morda tudi nad njim. Samo dva najvišja uradnika imperija poznata zagonetnega šefa tega oddelka. To sta sir Alexander Cadogan, državni podtajnik v zunanjem ministrstvu, in glavni diplomatski svetovalec vlade sir Robert Vansittart. Oba sta edina uradnika, ki imata zanesljivo sliko o delovanju oddelka M-15. Če vpraša kdo v vojnem ministrstvu, kje je oddelek M-15, ali celo tajna služba, mu odgovore, da o takem oddelku ničesar ne vedo. Potem je pa lahko prepričan, da bo imel po odhodu iz ministrstva že za petami detektiva, da bi tajna služba kaj hitro zvedela, kdo je človek, ki se tako zanima za neobstoječi oddelek vojnega ministrstva. Istočasno pa opazujejo tisoči agentov tajne službe v vseh delih sveta vse, kar more količkaj pomeniti za varnost angleškega svetovnega imperija.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V OKLANDU V DRŽAVI CALIFORNIJI

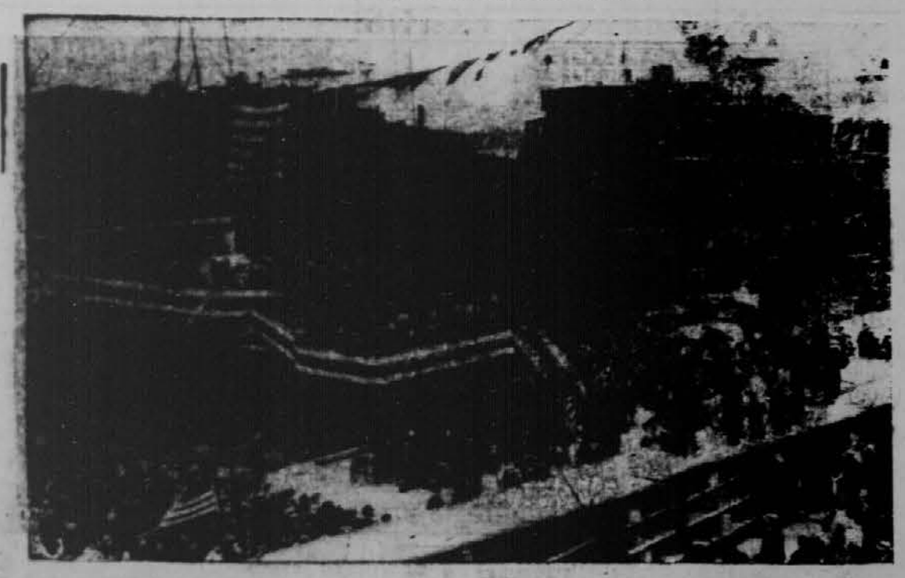

so se vršile velike slovesnosti, ko je tamkajšnja ladjedelnica dobila naročila za zgradujo dveh potniških in tovornih parnikov.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljici in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov $10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . $1.20

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena $1.50

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena $1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lanšprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam poustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena $1.50

Ljubezen nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

39

Flavija čaka. In veseli jo, da ji sedaj ni treba gledati Hansu v oči. Čez nekoliko časa se Hans zopet oglasi.

"Ali si še tam, Flavija?"

"Da, Hans"

"Torej, že danes morem priti; ravno sedaj sem izvedel, da mi je mogoče. Torej na svidenje!"

"Na svidenje, Hans!"

S tem je bil pogovor končan. Niti Hans, niti Flavija nista slutila, kako zelo sta se morala premagovati, da si eden drugemu nista izdala svojih občutkov.

Flavija gre v obednico, da Štefki sporoči, kar ji je Hans naročil. Koliko jo je to veljalo, je vedela sama. Štefka pa prestrašena pogleda v Flavijin bledi obraz.

"Moj Bog, Flavija; kakšna pa si? Ali si bolna?"

"Ne počutim se popolnoma dobro — glava me zelo boli in prosim, da mi oprostite. Ne morem jesti in grem takoj zopet v svojo sobo."

"Da, Flavija, leži nekoliko, da se odpočiješ. K čaju te pa na vsak način pričakujemo. Saj ti bo do tedaj boljše, kaj ne?"

Flavijin obraz se zategne pri tem vprašanju. Saj je vedela, zakaj se ji zdi važno, da pride na čaj.

"Bom videla," pravi Flavija, da se izogne vsakemu nadaljnjemu izpraševanju, četudi je že nekaj sklenila, da ne pride iz svoje sobe, dokler bo baron v Rittbergovi hiši.

Gospa Lenardova ji hoče dati še nekaj dobrih nasvetov, toda Flavija gre naglo v svojo sobo.

* * *

Baron Salten pride točno na čajanko. Toda Flavija ne pride, četudi je prišla Štefka nekolikokrat k njej in ji je prigovarjala, da popije saj en čaj in ji je pripovedovala, kako zelo je baronu žal, da se ne počuti dobro in je zaradi tega ne more videti. Flavija leži na divanu, v resnici bolna vsled velikega razburjenja. Neprijetno ji je bilo, da je prišla Štefka v njene sobe — ker so bile sobe tete Eleonore. O, kako prav je imela, da je odklonila svoj blagoslov svojemu sinu za zvezo s Štefko!

"Nemogoče je, da bi prišla. Glava me tako boli, da ne morem biti vdeležena pri razgovoru," pravi Flavija.

"Škoda, Flavija, ne veš, v kakih skrbeh je baron zaradi tebe. Ali mu nočeš napraviti veselja,, da prideš doli?"

Flavija sklene roke.

"Prosim te — pusti me samo — tega ne prenesem — glava me preveč boli, prosim, pusti me samo"

Štefka slednjič vendarle izprevidi, da baronu ni mogoče Flavije prositi za njeno roko. Ko Štefka odide, Flavija vstane in zapre vrata, da Štefka ne bi mogla še enkrat priti.

Kar je danes lsišala pri znamenju Matere božje, stoji pred njo kot oblak, ki prinaša nesrečo. Pod mučnimi, nasprotujočimi si občutki leži v svoji sobi na divanu, ničesar ne more delati in premišljuje, kaj bi mogla v tej zadevi storiti. Njena bojazen za Hansa vedno narašča. Toda ko si reče, da je njena dolžnost Hansu vse povedati, to misel takoj zopet zavrže, boječ se, da ga bo užalostila v dno njegove duše in bo imelo za posledico dvoboj z baronom. Tega mu ni smela povedati, morala je pustiti, da stvari tečejo, kakor pač gre.

Zgraža se nad brezvestnostjo obeh sleparjev. Kako sta si vendar naslikala svojo prihodnost? Ravno tako bo polna prevar in laži, kot je sedanjost. Flavija si ne more misliti da bi mogli biti taki podleži, da bi igrali tako podlo igro in bi nesramno varali tako poštenega in plemenitega moža, kot je bil Hans. Koliko bi moral trpeti v tem zakonu, za katerega mu tudi njegova mati ni dala svojega blagoslova! Ali ne bo nekega dne spoznal, da Štefka ni nič vredna? In kaj potem?

Oh, njena glava je tako polna težkih misli, da njeno srce je še mnogo težje.

Z velikim trudom se sili k miru, ko misli, da je baron že odšel. Ve, da mora sedaj Hans kmalu priti in če pride, je hotela biti spodaj. Ohladi si obraz in roke ter pozvoni služabniku. Ko pride, ga Flavijja vpraša, ako je baron še v hiši.

"Ne, mislostljiva gospica, že pred pol ure je odšel," ji odgovori sluga.

"Kje pa je milostljiva gospica in gospa Lenardova?"

"Spodaj v družabni sobi."

"Dobro. Prosim, prinesite mi skodelico čaja in nič drugega."

"Dobro, milostljiva gospica."

Flavija nato pije čaj in se preobleče. Nato gre doli. Štefka zelo slabe volje sedi pri oknu, gospa Lenardova pa tka neko delo, ki nikdar ni hotelo biti končano. Ko Flavija vstopi, skoči Štefka na noge.

"Kako ti je, Flavija?"

"Hvala, nekoliko boljše."

"V resnici izgledaš nekoliko slaba."

"Glava me je zelo bolela."

"Takoj bi morala vzeti aspirin."

"Takih sredstev se rada izogibljem."

"Toda že davno bi ti pomagalo in baronu ne bi bilo treba oditi z nevtešenim hrepenenjem. Zelo je bil potrt, ker te ni bilo."

Flavija se ne zmeni za te besede, toda ne more preprečiti, da bi ji v lice ne vdarila huda vročina, ker se sramuje zaradi Štefke. Štefka vidi njeno rdečico, si jo razlaga po svojih željah in je zelo vesela, da še nekaterikrat s svojimi besedami namigne na baronove srčne bolečine. Pa tudi za to se Flavija ne zmeni. Sede k oknu in gleda ter posluša. Saj mora Hans kmalu priti.

Slednjič vendar sliši avtomobil po klancu. Nekaj minut stoji Hans pred ženskami. Flaviji utriplje srce do grla. Toda navzlic svoji zbeganosti opazi, da je Hans bled in nemiren.

"Saj se menda v podjetju ni zgodilo kaj slabega, Hans?" ga vpraša v velikem nemiru.

(Bolje vrhodnji.)

Najostudnejši Weidmanov zločin

Tragična smrt ameriške plesalke Jean de Koven je bila 15. marca v Parizu na vrsti procesa proti Weidmanu, Miltonu, Blancu in obtoženki Tricot. Jean de Koven je bila rojena leta 1913. V juliju 1937 je prišla s teto ki se piše Sackelm v Pariz na svetovno razstavo. Kakor smo že poročali, se je Weidman z njo seznanil v hotelu, jo izvabil v najeto vilo La Voulzie in jo zadavil ter oropal. O podrobnostih tega svojega najbolj ostudnega zločina obtoženec ni hotel govoriti.

Soobtoženi Milton je pripovedoval, kako je spoznal Weidmana v zaporu v Frankfurtu. Weidman je bil sijajen dečko in dober tovariš, je izjavil Milton, radi smo ga imeli, ker mu je uspelo instalirati v celici na skrivaj radijski aparat, tako da smo poslušali glasbo in se zabavali. Weidman je tudi iz dobre družine, poznam njegovo mater. Na te besede je Weidman vzkliknil: "Milton, prepovedujem ti govoriti o moji materi."

Milton je zelo zgovorno opisal, kako je z Weidmanom in Blancom tihotapil valute, kako so najeli vilo La Voulzie, ne da bi v njej morili, temveč da bi vili ustanovili kozmetični institut. Po umoru plesalke de Koven sta Weidman in Milton skušala izsiliti od plesalkine tete večjo vsoto denarja. Sporočila sta ji, da je bila de Koven ugrabljena in da jo teta lahko reši, če izroči na določenem mestu 500 dolarjev. Izsiljevanje ni uspelo, teta je obvestila policijo, zločinca sta izvohala nevarnost in izsiljevanje opustila

Milton je trdil, da ni vedel ničesar o umoru plesalke de Koven, in tudi ne o poskusu izsiljevanja. Weidman pravi drugače. Ne obtožuje nikogar kot sostorilca pri umorih, pač pa obremenjuje Miltona kot pomagača pri izsiljevanju de Kovenove tete. Milton protestira. Weidman obtožuje nedolžnega človeka. Pošteno sta se sporekla Weidmanov branilec Moro Giafferi in Miltonov branilec Geraud. Med štirimi branilci, ki branijo Weidmana ni soglasja o načinu obrambe.

Colette Tricot je bila nato zaslišana. Dokler ni spoznala Weidmana in njegovih tovarišev, je živela navadno življenje kot žena človeka iz malega meščanstva. Ko je spoznala Blanca, je zbežala od moža. Mož se ni zaradi tega razburjal niti ga ni zanimalo, zakaj se žena noče vrniti k njemu. Colette Tricot trdi, da je nedolžna. Priznava, da je s prejela torbico in uro, kar je bilo vse last umorjene de Koven, toda ni vedela za izvor teh daril. Bila je Weidmanova in Blancova ljubica in najbrž tudi Miltonova. Vsi trije so si v ljubosumnosti večkrat skočili v lase zaradi nje.

Nato so zaslišali policijskega inspektorja Challieja, ki je iskal izginilo de Koven. Po pisavi v pismu, ki so ga morilci in izsiljevalci pisali teti, je Challie ugotovil, da je pisec izsiljevalnega pisma Nemec, ki je živel več let v Ameriki.

Zdravniki izvedenci so izjavili, da je morilec davil kakih 10 minut plesalko de Koven, nakar ji je potisnil v grlo prtič ker po davljenju ni bila še mrtva.

Weidman je postal nekoliko bolj zgovoren in je izjavil, da sta z Miltonom najela vilo La Voulzie, ker sta nameravala v njej internirati bogate ljudi in na ta način izsiliti od žrtev odkupnino. Weidman je nadalje priznal, da je bila prva žrtev neki Amerikanec, ki se je pisal Stern. Povabila sta ga z Miltonom v vilo, a med potjo je Stern izstopil iz avtomobila in se vrnil v svoj hotel. Stern je slutil nevarnost in se je še pravočasno izmuznil.

Vprašali so Weidmana, zakaj ni o tej zadevi že prej kaj priznal. Weidman je odgovoril, da ni hotel razkriti afere. Zdaj pa mora o tem govoriti, da dokaže da Milton laže, ko pravi, da so najeli vilo, da bi v njej odprli kozmetični salon.

Morilec Weidman, ki je prve dneve odgovarjal samo z "da" in "ne" na vsa vprašanja je postal zadnje dni živahnejši in zgovornejši. Po zaslišanju obtožencev in prič o umoru plesalke de Koven je prišel na vrsto umor šoferja Couffyja. Couffy je bil 48 let star oženjen in oče treh otrok. Vsi so ga poznali kot vestnega in poštenega človeka.

Predsednik: V začetku septembra 1937 ste bili brez denarja. Kako vam je prišlo na misel, da ste napadli šoferja?

Weidman: Ne vem.

Predsednik je obširno opisal, kako se je Weidman do podrobnosti pripravil na umor. Zapustil je vilo La Voulzie z dvema kovčegoma in je prišel v Pariz s ponarejeno legitimacijo na ime Dickson. Kot Dickson se je nameraval nastaniti v nekem hotelu, da bi našel novo žrtev. V hotelu ni bilo prostora, zato so Weidmana poslali v sosedni hotel blizu opere. Pred opero je sedel za volanom v svojem taksiju šofer Couffy. Čakal je na kliente.

Predsednik: Weidman, pozvali ste šoferja, naj se oglasi v nekem hotelu. Rekli ste mu, da gre za daljšo vožnjo v neki grad ob Loiri.

Weidman: Da.

Predsednik: Couffy je prišel in je bil vesel v nadi, da bo nekaj zaslužil. Odpeljali ste se ž njim. Kakih 5 kilometrov na cesti od Bevrona ste ukazali, naj ustavi avto. Couffy je izstopil v tistem trenutku pa ste mu pognali kroglo od zadaj v tilnik. Ali je bilo tako?

Weidman: Da.

Weidman ni trenil z očesom niti ni sklonil glave kakor ob priznanju umora plesalke de Koven. Predsednik se je razburil.

— To je vse. Ali ne obžalujete dejanja?

Weidman je zopet molčal. Nekoliko kesanja je začel kazati šele potem, ko je predsednik pripovedoval, kako je umorjenemu šoferju odvzel 1500 frankov in se odpeljal s šoferjevim avtomobilom v svojo vilo La Voulzie. Žrtev je zavlekel v cestni jarek in jo pokril s časopisnim papirjem

STRAHOVALCI

Pred malim kazenskim senatom mariborškega okrožnega sodišča je bila kazenska razprava proti 24-letnemu pekovskemu pomočniku Jakobu Fišerju, 35-letnemu zidarju Ivanu Okornu, 20-letnemu delavcu Zmagu Majerju ter 37-letnemu trgovskemu pomočniku Jakobu Fišerju. Ti so v Mariboru in okolici izvršili serijo drznih vlomov in tatvin Ukradli so vse, kar jim je prišlo pod roke, obleke, perilo, čevlje itd. ki so jih potem prodajali drugim. Vlomili so tudi v stanovanje E. Patuca na Teznem, Franca Klančnika v Radvanju, Josephine Kraserjeve v Studencih, A. Kaška v Stritarjevi ulici, Josipa Oseta v Langusovi ulici, nadalje pri Sv. Lovrencu na Pohorju itd. Pri razpravi, ki je bila tajna, so obtoženci v glavnem priznali svoje grehe ter se izgovarjali s tem, češ, da so bili brezposelni in da niso imeli sredstev za preživljanje. S svojimi tatvinami je tolpa napravila škode okoli 16.000 din. Vsi so bili obsojeni v smislu obtožbe in sicer Jakob Fišer na 2 leti in 6 mesecev ječe, Ivan Okorn na 3 leta ječe, Zmago Majer na 1 leto in 2 meseca ječe.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid
JUGOSLAVIJE
(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane $ 1.—

Manjši zemljevid
JUGOSLAVIJE
stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih
BANOVIN
stane 25c

Zemljevid —
CELEGA SVETA
Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO,
216 West 18th Street
New York

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor ..... .50
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor ..... .50
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor ..... .50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR ..... 1.—
ALBUM SLOVENSKIH NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.—

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV ..... .65

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbori ..... .60

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) ..... .50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj Socel je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo ..... .20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjička dva; Dobiv sem pisemce; Slovo; Je vpihnila luč .40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska ..... .20
Vso noč pri potoci ..... .20
Jurjeva ..... .25
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica ..... .20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Po gradini ..... .30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj ..... .20
Slovanska ..... .20

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica ..... .20

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli ..... .20
Le enkrat še ..... .20
Slava delu ..... .20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples ..... .35

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA ..... .35
2. PO JEZERU
KOLO ..... .35
3. BARČICA
MLADI KAPETANE ..... .35
4. OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA ..... .35
5. TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ ..... .35

SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ ..... .35c
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35c
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka) 35c

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) .50
Orlovske himne (Vodopivec) ..... .50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) .75
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) ..... .30
V pepelnični noči, kantata za sole, zbor in orkester, (Sattner) .... .50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) ..... .60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo ..... .20
Naši himni, dvoglasno ..... .25
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori ..... .30

ZA TAMBURICE:
NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk ..... .75
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor (Bajuk) ..... .75
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri ..... .50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — 4 zvezki — (Koželjski) ..... 2.—

ZA KLAVIR:
Buri pridejo. — Koračnica — ..... .20
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)
84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom $1.35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca APRILA

5. aprila:
Hamburg v Hamburg
7. aprila:
Queen Mary v Cherbourg
Europa v Bremen
8. aprila:
Conte di Savoia v Genova
Paris v Havr
11. aprila:
Columbus v Bremen
12. aprila:
St. Louis v Hamburg
14. aprila:
Bremen v Bremen
15. aprila:
Aquitania v Cherbourg
Saturnia v Trst
17. aprila:
New York v Hamburg
18. aprila:
De Grasse v Havre
19. aprila:
Hansa v Hamburg
20. aprila:
Ile de France v Havre
21. aprila:
Queen Mary v Chrbourg
22. aprila:
Rex v Genoa
25. aprila:
Europa v Bremen
29. aprila:
Conte di Savoia v Genoa
Aquitania v Cherbourg
Paris v Havre

ODPLUTJA — Meseca Maja

3. maja:
Normandie v Havre
Hamburg v Hamburg
5. maja:
Bremen v Bremen
6 maja:
Vulcania v Trst
10. maja:
Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
12. maja:
Europa v Bremen
13. maja:
Ile de France v Havre
Rex v Genoa
17. maja:
Aquitania v Cherbourg
Hansa v Hamburg
Normandie v Havre
20. maja:
Saturnia v Trst
Columbus v Bremen
23. maja:
Nieuw Amsterdam v Boulogne
24. maja:
Queen Mary v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
25. maja:
Champlain v Havre
26. maja:
Bremen v Bremen
27. maja:
Conte di Savoia v Genoa
31. maja:
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Hamburg
Normandie v Havre

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane — $1.

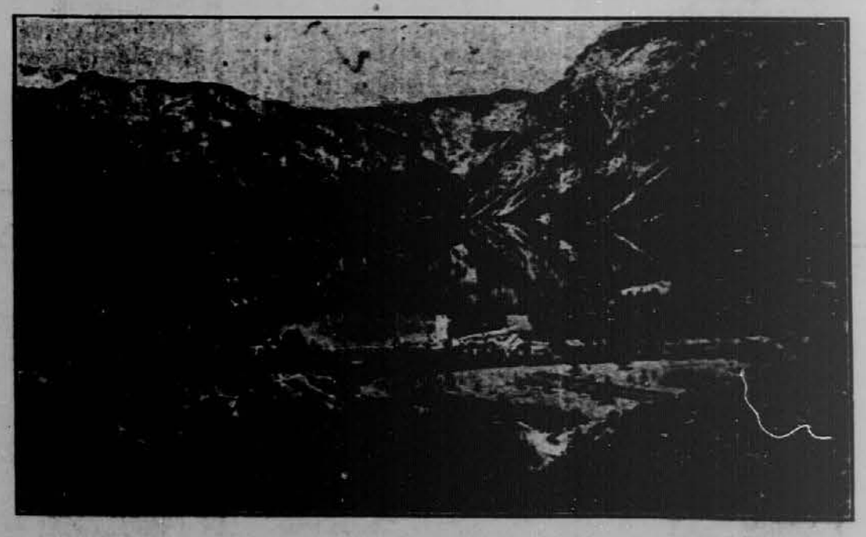

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK